

Taskforce kindermishandeling
en seksueel misbruik

Monitor

Actieplan
Kinderen veilig
2012-2016

Mei 2013

Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik

Monitor

Actieplan Kinderen veilig 2012-2016

Mei 2013

Inhoud

Acties

Voorwoord

Kindermishandeling en seksueel misbruik van kinderen zijn al jarenlang onderwerp van intensieve aandacht. Op nationaal, regionaal en lokaal niveau wordt hard gewerkt om er voor te zorgen dat kinderen in ons land veilig opgroeien. Niet alleen professionals die met kinderen werken, moeten signalen van kindermishandeling en seksueel misbruik herkennen, alle volwassenen moeten alert zijn op deze signalen. En het moet niet bij signaleren blijven, vermoedens moeten worden besproken en er moet vervolgens gehandeld worden!

De Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik is in 2012 ingesteld om alle betrokkenen aan te zetten tot actie: departementen, uitvoeringsorganisaties en professionals die met kinderen werken. Daarnaast doet de Taskforce een beroep op de samenleving om alert te zijn.

Om de voortgang van de acties van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Veiligheid en Justitie uit het Actieplan Kinderen veilig 2012-2016 te kunnen volgen, heeft de Taskforce een monitor ontwikkeld. Voor u ligt de tweede monitor. In deze monitor wordt, net als bij de nulmeting van november 2012, de voortgang per actie uit het Actieplan beschreven.

Sinds de nulmeting van afgelopen november hebben de actiehouders van het ministerie van Veiligheid en Justitie en van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de acties uit het Actieplan SMART geformuleerd. Nu komt het erop aan dat per actie concrete resultaten worden geboekt. In de volgende monitor laat de Taskforce wederom zien welke resultaten per actie zijn behaald en ik hoop dat ik u dan goed nieuws kan brengen. De volgende monitor verschijnt in november 2013. Vanaf die monitor worden ook de door het kabinet overgenomen aanbevelingen van de commissie-Samson gevolgd.

Op basis van de huidige monitor wil ik één actie uit het Actieplan noemen waar meer vaart mee gemaakt zou moeten worden. Dit is het punt van de opleidingen. Professionals die met kinderen werken of in de toekomst gaan werken, moeten grondige kennis hebben van de onderwerpen kindermishandeling en seksueel misbruik. Zij moeten in staat zijn signalen die wijzen op kindermishandeling en seksueel misbruik, te herkennen en zij moeten weten hoe te handelen en welke preventieve methodieken er bestaan. Er zal voor professionals helder moeten zijn welke behandelwijzen effectief zijn. Kindermishandeling en seksueel misbruik behoren een verplicht onderdeel te zijn van initiële opleidingen voor deze professionals. En er dienen bij- en nascholingscursussen ontwikkeld en geïmplementeerd te worden voor professionals die op dit ogenblik met kinderen werken.

De verantwoordelijke ministeries en de verschillende uitvoeringsorganisaties zijn aan zet. De Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik zet al zijn energie in om daar waar nodig acties aan te jagen en deze te agenderen.

E.E. van der Laan

Voorzitter Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik

1 Inleiding

In deze voorjaarsmonitor 2013 kunt u kennis nemen van de stand van zaken van de uitvoering van de verschillende acties in het Actieplan Kinderen veilig 2012-2016.

In dit Actieplan is de verantwoordelijkheid van de overheid in de aanpak van kindermishandeling als volgt weergegeven.

'Als overheid dragen we een speciale verantwoordelijkheid voor kinderen in onze samenleving. We hebben de plicht om samenhangend beleid te ontwikkelen om kindermishandeling te bestrijden. De overheid is verantwoordelijk voor preventie, signalering, opvang en behandeling'¹.

De Minister van Veiligheid en Justitie (VenJ) en de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) hebben in augustus 2012 de Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik in het leven geroepen om toe te zien op de uitvoering van het Actieplan. Voor deze opdracht heeft de Taskforce een monitor ontwikkeld. Deze monitor is gestart met een nulmeting in november 2012.

In de nulmeting zijn aanbevelingen gedaan om het Actieplan om te vormen tot een samenhangend, resultaatgericht programma met SMART geformuleerde acties dat gericht is op het realiseren van helder te omschrijven doelen. Hiermee is de aanpak van kindermishandeling en seksueel misbruik het meest gediend.

De departementen van VenJ en van VWS hebben de aanbevelingen gebruikt om de acties uit het Actieplan verder aan te scherpen. De mate van uitwerking maakt het echter nu nog niet mogelijk om op basis van vastgestelde criteria te beoordelen hoe de acties er voor staan.

Verder is door de departementen een begin gemaakt met het formuleren van indicatoren die een beeld kunnen geven of nog nader vast te stellen doelen bereikt worden. De departementen zijn voornemens deze indicatoren verder uit te werken.

Tot slot ontstaat het beeld dat van verschillende acties de opleveringstermijn naar achter is geschoven en dat er nog geen duidelijke prioritering van acties is bepaald.

De Taskforce beveelt daarom de departementen nadrukkelijk aan om, bij voorkeur uiterlijk 1 juli 2013, de uitvoering van het Actieplan verder om te vormen tot een resultaat- en doelgericht programma.

In de najaarsmonitor van 2013 zal de Taskforce nagaan in hoeverre dit tot stand is gekomen.

In het kabinetsstandpunt (21 december 2012) naar aanleiding van het eindrapport van de commissie-Samson is aangekondigd dat de Taskforce ook uitvoering van de door het kabinet overgenomen aanbevelingen zal monitoren. Dit is nu nog niet mogelijk, omdat deze nog niet SMART zijn geformuleerd. De Taskforce dringt er bij de departementen op aan dit zo spoedig mogelijk, uiterlijk 1 juli 2013, te doen.

In deze monitor vindt u naast een toelichting op de werkwijze en verslaglegging een analyse met aanbevelingen. De monitorverslagen zijn opgemaakt met de aangescherpte resultaat- en doelformuleringen van de departementen.

2 Werkwijze

Ten behoeve van deze voorjaarsmonitor zijn voornamelijk gesprekken gevoerd met de actiehouders van de departementen.

In de aangescherpte actiebeschrijvingen van de departementen is een aparte beschrijving van probleem, doelstelling en resultaat opgenomen.

Daarnaast is nagegaan welke kwaliteitseisen aan het resultaat van de actie gesteld zijn, wat de planning van de actie is en wat de stand van zaken. De stand van zaken van deze monitor gaat tot en met maart 2013.

Aangezien verschillende acties van de departementen een vervolg krijgen bij uitvoeringsorganisaties is beschreven hoe de resultaten van de departementsacties geborgd worden.

Deze bevindingen zijn uitgewerkt in conceptverslagen en voorgelegd aan de actiehouders voor commentaar en aanvullingen.

De Monitorrapportage is vastgesteld in de bijeenkomst van de Taskforce van 17 april 2013 en met de betreffende directeuren, directeuren- generaal en bewindslieden van VenJ en van VWS besproken.

3 Toelichting op de verslaglegging en acties

Opbouw verslag

De 25 acties zijn alle beschreven volgens een vast format. Naast de algemene informatie over de actie en de stand van zaken is ook achtergrondinformatie over de actie opgenomen.

Dit format is uitgebreider dan het format van de eerste versie van de monitor, de nulmeting van november 2012. De algemene informatie van de actie is uitgebreid met de probleemformulering, de doelstelling en het resultaat van de actie. Ook zijn de kwaliteitseisen, kosten en planning onder de algemene informatie ondergebracht.

Onder de stand van zaken van de actie worden de huidige bevindingen, de borging van de actie en mogelijke aandachtspunten weergegeven. Tevens worden hierin de adviezen aan de departementen opgenomen.

Tot slot zijn in de verslagen de bronnen (gesprekken en documenten) bij de actie opgenomen.

Wijzigingen

Door de herformulering van de acties zijn er enkele wijzigingen ontstaan ten aanzien van de nulmeting. Allereerst zijn de titels van de acties soms aangepast omdat de doelstelling van de actie of de scope van de actie is aangescherpt en/of gewijzigd.

Daarnaast hebben de departementen de acties geordend op samenhang waardoor de volgorde en nummering zijn aangepast ten opzichte van de nulmeting (zie ook de conversietabel).

Twee acties uit de nulmeting zijn opgesplitst tot vier acties.

Het betreft de actie 'Huisverbod bij kindermishandeling'. Deze actie is door de departementen opnieuw geformuleerd in 'Besluitvorming over werkwijze huisverbod bij kindermishandeling' en 'Effectevaluatie huisverbod'.

Daarnaast is de actie 'Stimuleren van gedragsinterventies in strafrecht' verdeeld in 'Implementeren screeningsinstrument B-SAFER' en 'Stimuleren gedrag- en zorginterventies'.

Vervallen acties

In overleg met de departementen is besloten om zeven acties niet meer in deze monitor mee te nemen.

De acties 'Aanpak daders kinderpornografie' en 'Publieke en private samenwerking verbeteren' worden reeds gemonitord door het Topberaad aanpak kinderpornografie. Dit Topberaad wordt gevormd door het ministerie van VenJ, politie en Openbaar Ministerie. De Tweede Kamer wordt twee keer per jaar geïnformeerd over de voortgang.

Verder zijn drie acties vervallen in de monitoring omdat ze niet expliciet staan vermeld als actie in het Actieplan Kinderen veilig. Het betreft de acties 'Film Signs of Safety', 'Protocol meldingen kindermishandeling door bureaus jeugdzorg' en 'Verklaring Omtrent Gedrag'.

Tot slot zijn de acties 'Instelling van de Taskforce' en 'Uitbreiding van de taak Nationaal Rapporteur Mensenhandel' voltooid en daarmee vervallen voor verdere monitoring.

4 Analyse en aanbevelingen

Bij de nulmeting van de monitor (november 2012) zijn drie aanbevelingen gedaan. De ministeries van VenJ en van VWS hebben onze aanbevelingen (gedeeltelijk) ter harte genomen. De bevindingen in deze voorjaarsmonitor van 2013 geven ons aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Herformuleren van de acties

De departementen hebben alle acties uit het Actieplan geherformuleerd om het probleem, doel en resultaat scherper te formuleren. Verder zijn de acties uitgewerkt in plannings. Dit geeft een duidelijker beeld wat de actie wanneer moet opleveren, het zogenaamde SMART maken.

De kwaliteitseisen aan de resultaten van de acties zijn niet overal duidelijk beschreven. Hierdoor is het niet mogelijk om te beoordelen welke criteria voor de actieresultaten relevant zijn (wanneer is het resultaat 'goed').

Een totaaloordeel in één oogopslag (zoals in een stoplichtcodering) is daarom niet mogelijk.

Aanbeveling

Wij adviseren de ministeries van VenJ en van VWS om de kwaliteitseisen per actie duidelijk te maken. Samen met de voortgang van de acties is er dan een basis om te bepalen wanneer acties op 'rood, oranje of groen' staan. De uitwerking van deze aanbeveling zou met het oog op de najaarsmonitor van 2013 uiterlijk 1 juli 2013 afgerond moeten zijn.

Scope en tempo van de acties

De departementen hebben bij het herformuleren van de acties duidelijk gemaakt waar de reikwijdte van de departementen ophoudt en hoe de acties geborgd worden. De scope van de acties voor de departementen wordt hiermee scherper en veelal kleiner. De verantwoordelijkheid voor de verdere uitvoering van de acties ligt bij organisaties in het veld. De oplevertermijn van sommige acties is verschoven. Bij drie acties naar voren, bij zes acties naar achteren en twee acties zijn nog zonder einddatum.

Aanbeveling

Voor het aanjagen en monitoren van de uitvoering van de acties door de organisaties in het veld adviseren wij dat de departementen per actie de follow up van de acties door de uitvoerende organisaties scherp in beeld krijgen. Hiermee kan de borging van de uitvoering worden gerealiseerd.

Verder adviseren wij om de acties in een netwerkplanning weer te geven en te prioriteren. Hiermee wordt het mogelijk om de (beperkte) beschikbare capaciteit gericht in te zetten en snelheid te maken met het bereiken van prioritaire doelen.

Samenhang en doelgerichtheid van het Actieplan

Het Actieplan is een verzameling acties waarvan enkele acties nog doelzoekend zijn dan wel geen duidelijk resultaat hebben. De aanpak van kindermishandeling en seksueel misbruik leent zich echter juist goed voor een meer programmatische aanpak.

De departementen hebben de acties uit het Actieplan nu geordend op samenhang en bijdrage aan doelen. Verder is een aanzet gemaakt met het bepalen van indicatoren om na te kunnen gaan in welke mate doelen gehaald worden. De departementen zijn voornemens om de samenhang van de acties en doelen en de bijbehorende indicatoren verder uit te werken.

Aanbeveling

Wij adviseren om het Actieplan verder te herschikken naar een samenhangend programma waarbij gestuurd wordt op het bereiken van doelen. Dit leidt tot inzicht welke acties wel of niet bijdragen aan de doelen en kunnen andere acties worden toegevoegd om de gekozen doelen te bereiken.

Verder dient te worden bepaald wanneer er acties worden toegevoegd die zich richten op meer kinderen op de radar te krijgen en te houden. Dit kunnen acties zijn voor de departementen, maar ook voor organisaties in het veld.

Het verder inrichten van het Actieplan naar een programma zou bij voorkeur voor 1 juli 2013 doch uiterlijk bij de mid-term review van 2014 afgerond moeten zijn.

5 Conversieoverzicht

Dit overzicht geeft weer welke acties er in deze voorjaarsmonitor zijn opgenomen. Daarnaast is aangegeven wat de actienaam en -nummer was tijdens de o-meting.

VOORJAARSMONITOR 2013		O-METING	
Nummer	Naam	Nummer	Naam
1	Multidisciplinaire aanpak ondersteunen en evalueren	1	Multidisciplinaire aanpak onderzoeken en evalueren
2	Evalueren regierol gemeenten kindermishandeling	2	Ondersteunen van gemeenten bij regierol
3	Internetdossier/handreiking gemeenten aanpak kindermishandeling	3	Best practices gemeenten
4	Advies over gradaties in aanpak kindermishandeling	31	Onderzoek entameren naar gradaties in kindermishandeling
5	Prevalentieonderzoek 2015	32	Prevalentiestudie in 2015 uitvoeren
6	Resultaten Signs of Safety inventariseren	4	Onderzoek Signs of Safety
7	Ouders en kinderen digivaardig en digitalert maken	22	Verbeteren digivaardigheid en digitalertheid bij ouders/kind
8	Helpdesk 'stop it now' ondersteunen	23	Ondersteunen helpdesk 'Stop it Now'
9	Strafmaatrichtlijn kindermishandeling	16	Ontwikkelen van strafmaatrichtlijn
10	Implementatie screeningsinstrument B-SAFER	15	Stimuleren van gedragsinterventies in strafrecht
11	Stimuleren gedrags- en zorginterventies	15	Stimuleren van gedragsinterventies in strafrecht
12	Verbetering zicht op voorgeschiedenis kindermishandeling	21	Verbetering zicht op voorgeschiedenis kindermishandeling
13	Publiekscampagne	10	Publiekscampagne
14	Implementatie Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	11	Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
15	Aanscherpen van signalering- en risicotaxatieinstrumenten	18	Aanscherpen van signalering- en risicotaxatie instrumenten
16	Vergroten digitale alertheid bij professionals in jeugdzorg	24	Vergroten digitale alertheid bij professionals in jeugdzorg
17	Verbeteren van informatie-uitwisseling zorg en jeugdzorg	19	Verbeteren van informatie-uitwisseling zorg en jeugdzorg
18	Inzicht in forensisch- medische expertise	20	Inzetten van forensisch-medische expertise
19	Aanpak kindermishandeling in curriculum stimuleren	9	Kindermishandeling in opleidingen
20	Besluitvorming over werkwijze huisverbod bij kindermishandeling	12	Huisverbod bij kindermishandeling
21	Effectevaluatie tijdelijk huisverbod	12	Huisverbod bij kindermishandeling
22	Maatregel voor opgroeiondersteuning/ kinderbeschermingswetgeving	11	Kinderbeschermingswetgeving
23	Intensiveren opsporingsonderzoek	14	Intensiveren opsporingsonderzoek
24	Pilots Signs of Safety	5	Pilots Signs of Safety
25	Hulpaanbod slachtoffers inventariseren en verspreiden	26	Hulpaanbod slachtoffers inventariseren en verspreiden

MONITOR

Actie 1

Multidisciplinaire aanpak ondersteunen en evalueren

A Algemene informatie

actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Er is onvoldoende inzicht in de meerwaarde van de multidisciplinaire aanpak van kindermishandeling.

Doelstelling

Inzicht in de meerwaarde van de multidisciplinaire aanpak, de werkzame bestanddelen en randvoorwaarden.

Resultaat

Rapport over de meerwaarde van de multidisciplinaire aanpak en besluitvorming door de departementen met gemeenten en andere ketenpartners of de multidisciplinaire aanpak brede inzet verdient in Nederland en op welke wijze dat vorm moet krijgen in het nieuwe jeugdstelsel.

Opleverdatum

Medio 2014

Betrokken partijen

ZonMw, Van de Bunt, projectleiders van regionale initiatieven voor multidisciplinaire aanpak van kindermishandeling, vertegenwoordigers van Jeugdzorg Nederland, VNG, GGZ-NL, politie en het ministerie van VenJ.

Kwaliteitseisen

De projectleiders van de zes initiatieven en vertegenwoordigers van Jeugdzorg Nederland, VNG, GGZ-NL en politie nemen deel aan een begeleidingscommissie voor het monitoren en opstellen van het evaluatierapport.

Kosten

€ 410.000,-. Dit betreft naast het monitoren ook versterking van de kwaliteit van de initiatieven en ondersteuningsaanbod.

Planning

- In april 2013 levert ZonMw een eerste rapportage van de resultaten op.
- Mei 2013 brede uitwisselingsbijeenkomst voor (ook) andere initiatieven en gemeenten.
- Januari tot maart 2014 tweede onderzoeksrunde.
- April 2014 levert ZonMw de eindrapportage op.
- Medio 2014 kabinetsbesluit over eventuele invoering van de multidisciplinaire aanpak.

B Stand van zaken

Bevindingen

Het monitorinstrument is in nauwe afstemming met de begeleidingscommissie vastgesteld.

Borging

Na besluitvorming medio 2014 aan de orde.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 1

Multidisciplinaire aanpak ondersteunen en evalueren

C Achtergrondinformatie

- De Gezondheidsraad (juni 2011) constateert dat er weinig bewezen effectieve behandelmethoden van de gevolgen van kindermishandeling bestaan. 'De versnippering van hulpverlening over diverse instanties belemmert een integrale benadering van diagnostiek en behandeling.'
- In de multidisciplinaire aanpak hebben de knelpunten betrekking op gegevensuitwisseling, protocollen, financiën. Professionals en beleidsambtenaren vermoeden dat er wettelijke beperkingen zijn bij gegevensuitwisseling. De vergoeding van de bestede tijd van alle deelnemende professionals aan het casusoverleg is nu niet of nauwelijks geregeld.
- Het enthousiasme voor de multidisciplinaire aanpak in het veld is groot.
- ZonMw heeft namens VWS en VenJ de opdracht aan Van de Bunt Adviseurs verleend om een monitor voor de multidisciplinaire aanpak uit te voeren. Daarnaast faciliteert ZonMw de informatie-uitwisseling tussen regio's over de multidisciplinaire aanpak, ook voor initiatieven die niet geselecteerd zijn voor deelname aan de monitor.
- Er zijn 6 initiatieven die deelnemen aan het onderzoek namelijk Haarlem, Friesland, Amsterdam, Gelderland en Den Haag. Utrecht participeert op eigen kosten.

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerkers van ministeries van VWS en van VenJ
- Medewerkers van ZonMw
- Medewerkers Nederlands Jeugdinstituut (NJI)

Documenten

- Behandeling van de gevolgen van kindermishandeling (Gezondheidsraad, juni 2011)
- Projecten kindermishandeling (ZonMw, juni 2011)
- Eindrapportage ontwikkeling indicatorenset voor het monitoren en leren van de Academische Werkplaatsen Jeugd (Van de Bunt Adviseurs, februari 2012)
- Voorstel ondersteuning en evaluatie multidisciplinaire aanpak van kindermishandeling (ZonMw, 19 april 2012)
- Gespreksverslag overleg toets multidisciplinaire aanpak kindermishandeling (ZonMw, 24 april 2012)
- Oproep ondersteuning en evaluatie regionale initiatieven multidisciplinaire aanpak kindermishandeling (ZonMw, mei 2012)

Actie 2

Evalueren regierol gemeenten kindermishandeling

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Er is nog geen zicht op hoe gemeenten hun regierol oppakken ten aanzien van de aanpak van kindermishandeling in het kader van de decentralisatie van het jeugdstelsel.

Doelstelling

Zicht krijgen op hoe de ketenaanpak van kindermishandeling vorm krijgt op lokaal niveau, zodat gemeenten gericht ondersteund kunnen worden.

Resultaat

Rapportages over regierol gemeenten kindermishandeling.

Opleverdatum

Begin 2014 en begin 2015

Betrokken partijen

Transitiecommissie en Transitiebureau

Kwaliteitseisen

Criteria voor het zicht krijgen op de regierol van de gemeenten t.a.v. kindermishandeling moeten nog worden vastgesteld.

Kosten

Budget beschikbaar voor de uitvoering van de evaluatie.

Planning

- Juni 2013 besluitvorming uitvoerder evaluatie.
- Najaar 2013 opstellen van criteria.
- Begin 2014 eerste evaluatierapportage.
- Begin 2015 tweede evaluatierapportage.

B Stand van zaken

Bevindingen

Actie is nog niet gestart.

Borging

Nader te bepalen.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 2

Evalueren regierol gemeenten kindermishandeling

C Achtergrondinformatie

- In het Transitiebureau zijn de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de ministeries van VenJ en van VWS vertegenwoordigd.
- De gemeenten bereiden zich voor op hun regierol ten aanzien van kindermishandeling in het brede kader van het nieuwe stelsel jeugd. Daarnaast is kindermishandeling een onderwerp in de op te stellen regiovisie voor de aanpak van huiselijk geweld. Deze regiovisies worden afgestemd met deze actie.
- Er zal worden nagegaan of de evaluatie regierol gemeenten bij kindermishandeling kan worden opgenomen in de stelsel­meter van de Transitiecommissie.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers ministeries van VWS en van VenJ
- Medewerkers Advies- en Meldpunt Kindermishandeling Haaglanden

Documenten

- Voortgangsbrief aan de Tweede Kamer stelselwijziging jeugd 'Geen kind buiten spel', 21 april 2012 (kenmerk: DJ/PS 3114085)

MONITOR

Actie 3

Internetdossier/handreiking gemeenten aanpak kindermishandeling

---

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Gemeenten geven aan behoefte te hebben aan informatie over de aanpak van kindermishandeling.

Doelstelling

Gemeenten (en professionals) informeren over (hun rol bij) de aanpak van kindermishandeling nu en in de toekomst.

Resultaat

Internetdossier met ondersteuningsproducten op www.voordejeugd.nl

Opleverdatum

Site is al bereikbaar, informatie wordt toegevoegd gedurende 2013.

Betrokken partijen

Transitiebureau

Kwaliteitseisen

- Bruikbaar voor alle gemeenten.
- Praktisch toepasbaar voor rolinvulling.
- Makkelijk aan te vullen/passen.
- Passend in de sturingsfilosofie/geen blauwdrukken.

Kosten

Budget beschikbaar bij Transitiebureau voor 2013.

Planning

- April 2013 factsheets en inhoudsopgave.
  - Eind 2013 is de website gevuld met informatie en ondersteuningsproducten.
-

B Stand van zaken

Bevindingen

De website is gestart.

Borging

Transitiebureau beheert de website.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

De toegevoegde waarde van het internetdossier voor gemeenten.

Advies

Najaar 2013 bruikbaarheid van de site voor gemeenten laten onderzoeken.

EXTRA INFORMATIE

Actie 3

Internetdossier/handreiking gemeenten aanpak kindermishandeling

---

C Achtergrondinformatie

- In het Transitiebureau zijn de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de ministeries van VenJ en van VWS vertegenwoordigd.
- De jeugdzorg staat aan de vooravond van een omvangrijke transitie. Binnen de stelselwijziging zorg voor jeugd komt de gehele verantwoordelijkheid voor de aanpak kindermishandeling bij de gemeenten te liggen. Duidelijkheid over de rol en taakverdeling en het borgen van kwaliteit zijn een basisvoorwaarde voor het welslagen van deze transitie.
- Er komt informatie op de site over o.a. samenwerking in de keten, Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK), zorg/hulpaanbod voor slachtoffers en best practices (onder meer over opvoedondersteuning).

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerkers Nederlands Jeugdinstituut
- Medewerkers ministerie van VWS

Documenten

- Behandeling van de gevolgen van kindermishandeling (Gezondheidsraad, juni 2011)
- Voortgangsbrief stelselwijziging jeugd 'Geen kind buiten spel' (VWS; april 2012)
- Factsheet Hoofdlijnen concept Jeugdwet (VenJ en VWS; juli 2012)

Actie 4

Advies over gradaties in aanpak kindermishandeling

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Er is een kennisbehoefte bij het ministerie van VWS om te onderzoeken of de fundamenteën van de aanpak kindermishandeling moeten worden herzien.

Doelstelling

Verdere verfijning van de aanpak kindermishandeling en daarbij passende beleidsvorming.

Resultaat

Advies met actuele inzichten vanuit het veld en andere betrokkenen.

Opleverdatum

Begin 2014

Betrokken partijen

-

Kwaliteitseisen

Het advies is gebaseerd op een essay door een inhoudsdeskundige en een bespreking met experts uit het veld in een rondetafel bijeenkomst.

Het essay kent een wetenschappelijke onderbouwing.

Kosten

Budget voor actie is beschikbaar.

Planning

- April 2013 opdrachtverlening voor het essay.
- September 2013 oplevering van essay.
- November/december 2013 rondetafel bijeenkomst.
- Begin 2014 wordt namens het ministerie van VWS een advies opgemaakt.

B Stand van zaken

Bevindingen

Voor het advies over gradaties was een Commissie Kernvragen voorzien (zie Actieplan Kinderen veilig). De Tweede Kamer heeft verzocht het aantal commissies beperkt te houden. De instelling van een Commissie is vervallen.

Borging

Na het advies begin 2014 aan de orde.

Aandachtspunten (*risico's, uitvoeringstoets, financiën*)

-

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 4

Advies over gradaties in aanpak kindermishandeling

C Achtergrondinformatie

- Bij de aanpak van kindermishandeling komen fundamentele vragen naar voren. Vragen als: Hebben alle slachtoffers hetzelfde hulpaanbod nodig of moet eenieder op een andere manier worden behandeld? Moeten alle daders op dezelfde manier worden aangepakt? Waar liggen de (ethische) grenzen aan het al dan niet handelen van professionals?
- De actie is bedoeld als input voor mid-term review 'Kinderen Veilig' (medio 2014) en wordt in overleg met het ministerie van VenJ uitgevoerd.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van ministerie VWS

Actie 5

Prevalentieonderzoek 2015

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Onvoldoende informatie beschikbaar uit de bestaande gegevens over hoe vaak kindermishandeling voorkomt. Het meest recente onderzoek is van 2011. Daarom is periodieke actualisatie nodig.

Doelstelling

Inzicht krijgen in de aard en omvang van het probleem van kindermishandeling in 2015.

Resultaat

Onderzoek met prevalentie gegevens van mishandelde kinderen in Nederland over 2015.

Opleverdatum

2016

Betrokken partijen

-

Kwaliteitseisen

Nader te bepalen.

Kosten

Budgetreservering is gemaakt door VWS.

Planning

- In 2014/2015 plan voor uiteindelijke opdracht (beperkt of uitgebreid onderzoek).
- In 2015 zal de opdracht worden uitgezet.
- 2015/2016 onderzoek begeleiden en uitvoeren.
- 2016 zal onderzoeksrapport wordt uitgebracht.

B Stand van zaken

Bevindingen

Actie is nog niet gestart.

Borging

In 2016 nader te bepalen.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 5 Prevalentieonderzoek 2015

C Achtergrondinformatie

- Dit onderzoek zal de derde prevalentie studie zijn naar de aard en omvang van kindermishandeling. In 2005 en 2010 zijn de Nationale Prevalentie studies Mishandeling van Kinderen en Jeugdigen (NPM) uitgevoerd.
- Nog niet is besloten of het onderzoek grootschalig zal worden opgepakt zoals in 2010, of dat er een beperkter onderzoek plaatsvindt en in 2020 weer een uitgebreider onderzoek.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker ministerie van VWS

Documenten

- Prevalentieonderzoek Kindermishandeling in Nederland anno 2005 (Universiteit Leiden, 2007)
- Tweede Prevalentieonderzoek Kindermishandeling in Nederland anno 2010 (Universiteit Leiden, 2011)

MONITOR

Actie 6

Resultaten Signs of Safety inventariseren

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Signs of Safety wordt toegepast in de praktijk. Er is geen inzicht in de effectiviteit van Signs of Safety in Nederland.

Doelstelling

Meer inzicht in de meerwaarde en kwaliteit van de inzet van Signs of Safety op basis van onderzoek.

Resultaat

Een onderzoeksrapport waarin de resultaten van Signs of Safety beschreven worden.

Opleverdatum

Nog te bepalen.

Betrokken partijen

ZonMw

Kwaliteitseisen

- Het onderzoek wordt meegenomen in het programma van ZonMw 'Effectief werken in de jeugdsector'.
- De kwaliteitseisen van het onderzoek worden nader bepaald.

Kosten

Financiering beschikbaar vanuit het onderzoeksbudget van ZonMw.

Planning

- Februari tot oktober 2013; indiening en selectie onderzoeks aanvragen.
- Oktober 2013 toekenning van subsidieverzoek.
- December 2013 start onderzoek.
- Datum oplevering onderzoeksrapport is nog niet vastgesteld (afhankelijk van de onderzoeksopzet en uitvoering).

B Stand van zaken

Bevindingen

Nog geen concrete bevindingen.

Borging

Afhankelijk van het verloop van het onderzoek nader te bepalen.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

Opleverdatum van het resultaat moet nog worden bepaald en is afhankelijk van de onderzoeksopzet en uitvoering.

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 6

Resultaten Signs of Safety inventariseren

C Achtergrondinformatie

- Deze actie is onderdeel van de actie 'Inzet van Signs of Safety in de keten stimuleren en resultaten inventariseren' uit het Actieplan Kinderen veilig. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen in hoeverre het gebruik van Signs of Safety bijdraagt aan het verminderen van kindermishandeling doordat het eigen netwerk wordt ingeschakeld. Het aantal zwaardere zorgindicaties en kinderschermingsmaatregelen zou daarmee op termijn mogelijk kunnen afnemen.
- De in Australië ontwikkelde benadering Signs of Safety wordt door diverse partijen als een succesvolle benadering beschouwd van gezinnen waar kindermishandeling voorkomt. Het doel van de benadering Signs of Safety is om samen met de ouders een afdwingbaar en controleerbaar veiligheidsplan voor het kind op te stellen. De positie van het slachtoffer wordt versterkt doordat het eigen netwerk rond het kind wordt ingeschakeld. Verder ligt de nadruk op het benutten van de sterke punten in de omgeving van het kind.
- Verschillende organisaties, zoals Centra voor Jeugd en Gezin, zijn gestart met het toepassen van deze benadering. Het enthousiasme voor deze benadering is in het veld groot.
- Signs of Safety past in het uitgangspunt van het nieuwe stelsel voor de jeugdzorg dat meer uitgaat van de eigen mogelijkheden (eigen kracht) van jeugdigen en hun ouders, met inzet van hun sociale netwerk.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker ministerie van VWS
- Medewerker van ZonMw

Documenten

- Brochure Signs of Safety (Timmer & Rozeboom)

Actie 7

Ouders en kinderen digivaardig en digialert maken

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Het ontbreken van een specifieke aanpak voor kindermishandeling en met name seksueel misbruik en kinderpornografie binnen de digitale wereld.

Doelstelling

De risico's op seksueel misbruik via internet te minimaliseren door kinderen en ouders te ondersteunen met kennis en informatie.

Resultaat

Een besluit of er nog acties ontwikkeld moeten worden, en zo ja welke.

Opleverdatum

Juni 2013

Betrokken partijen

Afstemming met de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen en het ministerie van OCW.

Kwaliteitseisen

Nader te bepalen.

Kosten

Budget beschikbaar.

Planning

Juni 2013 besluitvorming over vervolgactiviteiten.

B Stand van zaken

Bevindingen

In januari 2013 is er inventariserend onderzoek van lopende en specifieke acties uitgevoerd.

Borging

Nader te bepalen.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

De datum van de oplevering van het eindresultaat is met zes maanden vertraagd.

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 7

Ouders en kinderen digivaardig en digialert maken

C Achtergrondinformatie

- In het verdrag van Lanzarote (25 oktober 2007) is het recht van kinderen op bescherming tegen exploitatie en seksueel misbruik expliciet vastgelegd. Recent onderzoek, zoals het rapport over kinderpornografie van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (NRM), geeft aan dat de bescherming van kinderen tegen seksueel geweld extra aandacht behoeft. In de ketenaanpak van kindermishandeling wordt er naast de aandacht voor seksueel misbruik ook aandacht gegeven aan kinderpornografie.
- De NRM concludeert (o.a.) dat het ministerie van VWS zich meer moet richten op het voorkomen en signaleren van seksueel misbruik in de digitale wereld.
- De wereld van de digitale media biedt niet alleen kansen voor kinderen, maar ook risico's. Zoals het al dan niet per ongeluk of zelf gezocht geconfronteerd worden met online seksueel gedrag, kinderpornografie of een fenomeen als 'grooming'. Grooming is het benaderen van kinderen door pedofielen met als uiteindelijk doel het mogelijk maken van seksueel contact, door de seksuele drempels en remmingen van het kind te verlagen.
- Momenteel zijn er het jongerenmeldpunt, de website www.mediawijzer.net en de meldknop op sites waarmee kinderpornografie gemeld kan worden.
- In het Actieplan Kinderen veilig (pag. 37) is opgenomen dat bekeken wordt of er nog additionele acties ondernomen moeten worden.
- Naar aanleiding van de aanbevelingen van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen is er in 2012 een bijeenkomst georganiseerd door VWS met het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, Jeugdzorg Nederland, ouders online, ministeries van OCW en van VenJ. Hierin stond de vraag 'wat kunnen wij doen als het gaat om digivaardigheid en digialertheid' centraal.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van ministerie VWS

Documenten

- Rapport over Kinderpornografie van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel (oktober 2011)
- Barrièremodel Kinderporno; barrières en interventies ten behoeve van de aanpak kinderporno (politie; oktober 2011)
- TK 2011-2012, 31015, Nr. 68

Actie 8

Helpdesk Stop it Now ondersteunen

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Kansrijk initiatief komt niet van de grond zonder subsidie in de opstartfase.

Doelstelling

Voorkomen dat potentiële daders ook werkelijk daders worden.

Resultaat

Subsidieverlening voor de start van de helpdesk 'Stop it Now'.

Opleverdatum

In 2012; subsidie is verstrekt tot de zomer van 2013.

Betrokken partijen

De Waag (ambulant forensisch centrum en uitvoerder van het project 'Stop it Now').

Kwaliteitseisen

Niet van toepassing.

Kosten

Subsidie van € 250.000,- is in 2012 verstrekt door VWS.

Planning

-

B Stand van zaken

Bevindingen

Via de helpdesk zijn er tot januari 2013 130 telefoongesprekken gevoerd; daarvan hebben 20 potentiële pedofielen behandeling gezocht.

Borging

- De continuering van de helpdesk is onzeker door gebrek aan structurele financiering.
- In de voortgangsrapportage Kinderpornografie van het ministerie van VenJ in april 2013 wordt uitsluitend gegeven over mogelijke vervolgsubsidies door de ministeries van VenJ en/of van VWS.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

De structurele financiering voor de continuering van de helpdesk.

Advies

Organiseer het gesprek tussen zorgverzekeraars en gemeenten over de (structurele) financiering van deze preventietaak.

EXTRA INFORMATIE

Actie 8

Helpdesk Stop it Now ondersteunen

C Achtergrondinformatie

- Naar aanleiding van een succesvol programma 'Stop it Now' uit het Verenigd Koninkrijk zijn het Meldpunt Kinderpornografie op internet en het ambulante forensische centrum De Waag gestart met de ontwikkeling van een Nederlandse versie van dit programma.
- Stop it Now voorziet in een laagdrempelige telefoonlijn waartoe (potentiële) downloaders van kinderpornografie, pedofielen en ongeruste omstanders zich kunnen wenden voor advies en/of hulpverlening.
- De helpdesk in Nederland is in april 2012 officieel geopend.
- Het ambulante forensische centrum De Waag monitort de voortgang en de resultaten van de helpdesk.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie VWS
- Medewerker ambulante forensische centrum De Waag

Documenten

- Rapport over Kinderpornografie van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel (oktober 2011)
- Barrièremodel Kinderporno; barrières en interventies ten behoeve van de aanpak kinderporno (politie; oktober 2011)
- TK 2011-2012, 31015, Nr. 68
- Folder over helpdesk 'Stop it Now'

Actie 9

Strafmaatrichtlijn kindermishandeling

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Er is geen uniforme strafvordering bij zaken van kindermishandeling, waardoor daders ongelijk worden behandeld.

Doelstelling

Uniformiteit in strafvordering bevorderen.

Resultaat

Ingevoerde strafmaatrichtlijn kindermishandeling.

Opleverdatum

1 juli 2013

Betrokken partijen

Openbaar Ministerie, Politie en Reclassering.

Kwaliteitseisen

- De richtlijn is opgesteld door de Commissie huiselijk geweld, bestaande uit Officieren van Justitie met praktijkervaring en expertise t.a.v. richtlijnen binnen het Openbaar Ministerie.
- Er wordt praktijkervaring opgedaan door informeel met deze richtlijn te werken en de bruikbaarheid te toetsen.

Kosten

Niet van toepassing.

Planning

- April 2013 wordt de conceptribrichtlijn behandeld en vastgesteld in het Platform huiselijk geweld.
- Mei 2013 wordt de richtlijn voorgelegd aan het College van procureurs-generaal.
- 1 juli 2013 treedt de richtlijn in werking.
- Begin 2015 wordt geëvalueerd of de richtlijn aanpassingen behoeft.

B Stand van zaken

Bevindingen

Informeel is er gewerkt met de strafmaatrichtlijn om de bruikbaarheid te toetsen.

Borging

In 2015 vindt er een evaluatie plaats over of de richtlijn aanpassingen behoeft door de Commissie huiselijk geweld van het Openbaar Ministerie.

Aandachtspunten (*risico's, uitvoeringstoets, financiën*)

-

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 9

Strafmaatrichtlijn kindermishandeling

C Achtergrondinformatie

- Er bestond tot op heden nog geen duidelijke richtlijn voor strafvordering bij zaken van huiselijk geweld, met uitzondering van het strafverzwarringsartikel 304 Wetboek van Strafrecht.
- Met een strafmaatrichtlijn kan een uniformere toepassing van de strafvordering plaatsvinden bij de aanpak van kindermishandeling. Dit geldt eveneens voor de toepassing van (gedrags)interventies als bijzondere voorwaarden bij sancties.
- De strafmaatrichtlijn zal rekening houden met de gradaties en ernst van kindermishandeling
- Het opstellen en toepassen van een richtlijn is complex vanwege interpretatievragen (bijvoorbeeld de mate van ernst van het letsel bij het schudden van een baby).

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerker van ministerie van Veiligheid en Justitie
- Medewerkers Openbaar Ministerie

Actie 10

Implementatie screeningsinstrument B-SAFER

A Algemene informatie

Actiehouder

Reclassering Nederland

Probleem

Het ontbreken van een diagnose-instrument voor het bepalen van het recidiverisico ten aanzien van partnergeweld.

Doelstelling

Screeningsinstrument B-SAFER voor partnergeweld is in alle regio's van de Reclassering ingevoerd.

Resultaat

B-SAFER zal door reclasseringswerkers bij partnergeweld zaken gebruikt worden ter bepaling van het specifieke recidiverisico op relationeel geweld.

Opleverdatum

1 juli 2013

Betrokken partijen

Ministerie van VenJ

Kwaliteitseisen

- B-SAFER wordt ingezet binnen de normtijd en kostprijs van de (bestaande) screeningsinstrumenten Quicksan en de RiSc en leidt niet tot extra kosten.
- Het screeningsinstrument wordt in alle regio's gebruikt.

Kosten

-

Planning

1 juli 2013 is de landelijke invoering gereed.

B Stand van zaken

Bevindingen

- B-SAFER is eind 2011 gepilot ter voorbereiding van verdere implementatie. De algemene conclusies waren:
  - de inzet van B-SAFER past (na integratie in IRIS) binnen de huidige normtijd en derhalve de kostprijs van de QuickScan (QS);
  - B-SAFER geeft voldoende aanknopingspunten voor een indicatiestelling;
  - B-SAFER is in een vroeg stadium inzetbaar.
- Het screeningsinstrument B-SAFER is in 2012 binnen enkele regio's van Reclassering Nederland in gebruik genomen. In fase 1 (oktober tot december 2012) is reeds een deel van alle reclasseringswerkers en werkbegeleiders advies in elke opleidingsregio opgeleid. Begin 2013 worden in fase 2 in elke regio de overige medewerkers opgeleid.

Borging

Reclassering Nederland evalueert gedurende de implementatie de wijze waarop met B-SAFER wordt gewerkt.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 10

Implementatie screeningsinstrument B-SAFER

C Achtergrondinformatie

- Prof. dr. Corine de Ruiter heeft in 2006 B-SAFER vertaald naar het Nederlands. In een pilot in 2006/2007 heeft het Trimbos Instituut B-SAFER onderzocht op bruikbaarheid, interbeoordelaarsbetrouwbaarheid en predictieve validiteit. De conclusie was dat B-SAFER een valide, betrouwbaar en bruikbaar instrument is voor de inschatting van de recidivekans bij verdachten of daders van partnergeweld.
- Met inwerkingtreding van de Wet voorwaardelijke sancties op 1 april 2012 wordt het opleggen van bijzondere voorwaarden bij sancties, waaronder ook zorg, mogelijk gemaakt.
- Het screeningsinstrument B-SAFER vormt de basis voor diagnose en advies in partnergeweld zaken. Het instrument ter bepaling van het specifieke recidiverisico voor partnergeweld.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van ministerie VenJ
- Beleidsmedewerker Reclassering Nederland
- Projectleider implementatie B-SAFER

Documenten

- TK 2011-2012, 28345, Nr. 116

MONITOR

Actie 11

Stimuleren gedrags- en zorginterventies

A Algemene informatie

Actiehouder

Reclassering Nederland

Probleem

Er is nog geen gedragsinterventie voor partnergeweld die op kwaliteit is getoetst.

Doelstelling

Het verminderen van partnergeweld door gedragsverandering.

Resultaat

Een kwalitatief voldoende interventie (naamgeving = BORG) voor partnergeweld.

Opleverdatum

1 januari 2014

Betrokken partijen

Ministerie van VenJ

Kwaliteitseisen

- De interventie hoeft naar verwachting niet erkend te worden door de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie.
- De toetsingscriteria voor de gedragsinterventie zijn nog onbekend.

Kosten

Het ministerie van VenJ heeft subsidie gegeven voor de ontwikkeling van de interventie en het toetsen in de pilotfase.

Planning

- Februari tot oktober 2013 wordt de gedragsinterventie in pilotregio's getest door Reclassering Nederland, Leger des Heils Jeugdzorg & Reclassering en Verslavingsreclassering.
- Oktober 2013 evaluatie van de pilot door Reclassering Nederland (op basis van een evaluatiehandleiding van het Verweij-Jonker Instituut).
- 1 januari 2014 eindoordeel door het ministerie van VenJ in overleg met de drie Reclasseringsorganisaties.

B Stand van zaken

Bevindingen

De gedragsinterventie is ontwikkeld en in januari zijn de eerste groepen gestart in de 4 pilotregio's.

Borging

Na het eindoordeel in januari 2014 nader te bepalen.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 11

Stimuleren gedrags- en zorginterventies

C Achtergrondinformatie

- Er is sprake van kindermishandeling als een kind getuige is van partnergeweld.
- Met inwerkingtreding van de Wet voorwaardelijke sancties op 1 april 2012 wordt het opleggen van bijzondere voorwaarden bij sancties, waaronder zorg, mogelijk gemaakt.
- Er is nog geen gedragsinterventie voor partnergeweld die voldoet aan de kwaliteitscriteria van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie.
- Voor deze doelgroep (daders van partnergeweld) is wel aanbod binnen de forensische zorg beschikbaar. Voor de 'lichtere zaken' is door de Reclassering de bestaande terugvalpreventietraining huiselijk geweld doorontwikkeld tot de BORG. Deze interventie is gericht op preventie van escalatie en het motiveren voor behandeling.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van ministerie VenJ
- Medewerker Reclassering Nederland

Documenten

- TK 2011-2012, 28345, Nr. 116

Actie 12

Verbetering zicht op voorgeschiedenis kindermishandeling

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Onvoldoende kennisdeling tussen betrokken instanties over de voorgeschiedenis van kindermishandeling. Focus ligt op de (vermeende) dader van kindermishandeling (die bijvoorbeeld in een nieuw gezin opnieuw kinderen zou kunnen mishandelen).

Doelstelling

Verbeteren van de kennisdeling ('warme' overdracht van informatie) bij betrokken instanties over de voorgeschiedenis van kindermishandeling om recidive te voorkomen of kans te verkleinen.

Resultaat

Stappenplan dat aangeeft wie, wanneer en hoe zij informatie moeten delen met ketenpartners ten behoeve van het kind.

Opleverdatum

Begin 2014

Betrokken partijen

VWS, Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdzorg Nederland, Politie en Reclassering Nederland.

Kwaliteitseisen

- Het stappenplan wordt participatief opgesteld.
- Het stappenplan is praktisch uitvoerbaar.

Planning

- Medio 2013 projectplan opgesteld voor het ontwikkelen van een stappenplan.
- Begin 2014 stappenplan gereed.

B Stand van zaken

Bevindingen

In het wetsvoorstel, dat in de eerste helft van 2013 naar de Tweede Kamer gaat, is de groep van (vermeende) daders uitgebreid die door Reclassering kan worden gevolgd (langduriger toezicht). Dit heeft effect op het stappenplan en de overdracht van informatie wordt vergroot.

Borging

Voor de uitvoering van het stappenplan wordt samen met de ketenpartners besloten wie daar verantwoordelijk voor is/zijn.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

Datum van de oplevering van het eindresultaat is één jaar opgeschoven.

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 12

Verbetering zicht op voorgeschiedenis kindermishandeling

C Achtergrondinformatie

- Onder voorzitterschap van het ministerie van VenJ is in 2012 een werkgroep gevormd met vertegenwoordigers vanuit het AMK, Jeugdzorg Nederland, de politie, het ministerie van VWS en justitiële partners. Hierin is een voorstel ontwikkeld waarin verdachten en daders van zedendelicten en ernstige geweldsdelicten beter gevolgd kunnen worden door informatie-uitwisseling ten behoeve van een beter zicht op de voorgeschiedenis van kindermishandeling.
- De werkgroep onderzoekt wie en hoe proactief informatie over veroordeelden aan professionals (zoals het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling) kan overdragen.
- De gevoeligheid bij informatie-uitwisseling wordt als groot ervaren en het in de praktijk brengen van samenwerking tussen partijen wordt als een zaak van lange adem en daardoor als lastig ervaren.

De zogenaamde 'warme' informatie-uitwisseling wordt als kritische succesfactor gezien. Het digitaal/op papier uitwisselen is vaak lastiger. Belangrijk hierbij is ook de verbinding met de doorontwikkeling van de Veiligheidshuizen. Door triage en heldere voorwaarden over het ontvangen en geven van informatie kan tot een juiste selectie van zaken worden gekomen. Zo kan de juiste informatie met de juiste partijen worden gedeeld en een adequate aanpak in gang worden gezet.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van het ministerie van VenJ

Documenten

- Rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid 'Over de fysieke veiligheid van het jonge kind' (januari 2011)
- TK 2010-2011, 31839, Nr.80
- Startdocument werkgroepen versterking kinderveiligheid (VenJ & VWS, maart 2011)
- TK Voortgangsbrief Jeugdzorg, 7 juli 2011 (kenmerk j/gj-3067145)

Actie 13

Publiekscampagne

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Omstanders, burens en kennissen ondernemen geen actie als er zorgen zijn over de veiligheid van het kind of als zij kindermishandeling vermoeden.

Doelstelling

Het publiek in staat stellen om signalen te herkennen en over te gaan tot actie.

Resultaat

Publiekscampagne 'Geweld in huiselijke kring'.

Opleverdatum

Periode van 2012 tot 2015

Betrokken partijen

Ministerie van Algemene Zaken

Kwaliteitseisen

- Campagne mag niet te talig zijn en richt zich op alle Nederlanders.
- Geen expliciet geweld in beeld brengen.
- Campagne is vooral gericht op het aansporen tot actie en overwinnen van handelingsverlegenheid.
- Bevat bruikbare en praktische handelingsperspectieven.
- Campagne-uitingen worden eerst getest.
- Campagne wordt geëvalueerd.
- Campagne is conform beleid en richtlijnen vanuit het ministerie van AZ met betrekking tot publiekscampagnes.

Kosten

Budgetreservering voor ontwikkeling van campagne (€ 200.000,-) en voor uitbreiding van de website in 2013 (€ 40.000,-).

Planning

- Begin april 2013 plan van aanpak gereed voor campagne en PR in 2013 en in april 2013 een tussenevaluatie van de campagne 2012.
- Juni 2013 uitbreiding website met handelingsperspectieven voor burgers.
- December 2013 plan van aanpak voor campagne 2014.
- In 2015 evaluatie van totale campagne.

B Stand van zaken

Bevindingen

Activiteiten in 2012 zijn uitgevoerd (tv-spot, radiocommercial, eenmalige 'hyves actie', website en PR-uitingen).

Borging

n.v.t.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 13 Publiekscampagne

C Achtergrondinformatie

- Het deelproject campagne kindermishandeling is onderdeel van de brede campagne 'Geweld in huiselijke kring'.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie van VWS
- Communicatiemedewerker van ministerie van VWS
- Communicatiemedewerker van ministerie van VenJ

MONITOR

Actie 14

Implementatie Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Professionals die beter over de meldcode geïnformeerd en ondersteund zijn.

Doelstelling

Beter geïnformeerde en ondersteunde professionals over de meldcode.

Resultaat

Informatietraject; Campagnes om organisaties en zelfstandige professionals (in de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie) te informeren over verplichtingen Wet meldcode en toe te leiden naar de reeds ontwikkelde toolkit op www.meldcode.nl

Opleverdatum

Tot medio 2013

Betrokken partijen

Ministeries van VenJ, van OCW en van SZW en de sectoren.

Kwaliteitseisen

- De meldcodes moeten voldoen aan de minimeisen die zijn geformuleerd in een AMvB. Deze zijn medio 2013 vastgesteld.
- Om het effect van de campagnes te meten worden er een voor- en nameting uitgevoerd door een extern bureau.

Kosten

Voor het informatietraject is € 700.000,- beschikbaar.

Planning

- Mei 2013 nameting 'Campagne zet meldcode nu in' door extern bureau.
- Juni 2013 Brochure voor vrijwilligers in toolkit meldcode.
- Medio 2013 Campagne om te informeren over verplichting.
- 1 juli 2013 Wet verplichte meldcode treedt in werking.
- In 2015 Quick scan naar praktijkervaringen van werken met een meldcode.

B Stand van zaken

Bevindingen

- Van november 2012 t/m maart 2013 heeft de Campagne 'Zet de meldcode nu in!' plaatsgevonden.
- Naar aanleiding van de moties uit de Tweede Kamer zijn de stappen van de meldcode aangevuld (zie achtergrondinformatie).
- Het wetsvoorstel is in maart 2013 door de Eerste Kamer aangenomen.
- De verplichte uitwisseling van meldingen tussen het AMK en SHG is in de wet opgenomen.

Borging

- De desbetreffende inspecties zullen in 2014 erop toezien dat de desbetreffende organisaties beschikken over een meldcode.
- Gemeenten dienen toezicht te houden in de sectoren maatschappelijke ondersteuning en kinderopvang. De gemeenten bepalen zelf de wijze waarop het toezicht plaatsvindt. Mogelijkheden hiervoor zijn om de meldcode op te nemen als subsidievoorwaarde of te laten meesturen met het jaarverslag, een vragenlijst uit te zetten onder organisaties conform inspecties of steekproefsgewijs bij organisaties langs te gaan.
- Quick scan in 2015 naar praktijkervaringen van werken met een meldcode door professionals.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 14

Implementatie Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

C Achtergrondinformatie

- De wet verplicht organisaties en professionals in de gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie om te beschikken over een meldcode. Het doel van de verplichte meldcode is professionals te ondersteunen bij het signaleren en handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling, zodat het geweld eerder stopt en onder andere meer kinderen in beeld (en behandeling) komen.
- Het verplichten van meldcodes kan een nuttige bijdrage leveren aan de aanpak van kindermishandeling. Uit onderzoek is gebleken dat professionals die werken met een meldcode drie maal zo vaak ingrijpen als professionals die deze meldcode niet voorhanden hebben.
- De meldcode bevat een stappenplan dat aan professionals duidelijk maakt wat te doen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Organisaties moeten ook de kennis en het gebruik hiervan bevorderen. De Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie van het Onderwijs en gemeenten hebben de taak om de wet te controleren en te handhaven.
- Het basismodel van de meldcode onderscheidt 5 stappen.
  - Stap 1: in kaart brengen van signalen
  - Stap 2: overleggen met een collega en eventueel raadplegen van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, het Steunpunt Huiselijk Geweld of een deskundige op het gebied van letselduiding.
  - Stap 3: gesprek met de cliënt
  - Stap 4: wegen van het geweld of de kindermishandeling en bij twijfel verplicht raadplegen van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld
  - Stap 5: beslissen om hulp te organiseren of melden
 Dit stappenplan is een algemene schets. Organisaties en/of professionals moeten het stappenplan aanvullen, zodat het passend is voor de omgeving waarbinnen het gebruikt wordt.
- Alleen het ontwikkelen van een meldcode is niet voldoende, het moet ook worden gebruikt. Professionals krijgen ondersteuning bij het invoeren van een meldcode met behulp van een toolkit.
- Vrijwilligersorganisaties zijn niet verplicht om een meldcode op te stellen. Wel komt er in de toolkit een handleiding voor vrijwilligersorganisaties die op eigen initiatief een meldcode willen invoeren.
- In 2010 en 2011 zijn twee campagnes gevoerd om organisaties te informeren over de komst van de Wet meldcode. VWS informeert professionals en organisaties via nieuwsbrieven en een website.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie VWS

Documenten

- www.meldcode.nl

Actie 15

Aanscherpen van signalering- en risicotaxatieinstrumenten

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Professionals zijn onvoldoende in staat om veiligheidsrisico's bij jonge kinderen te signaleren en/of te beoordelen.

Doelstelling

Professionals helpen bij het inschatten en wege van acute onveiligheid en risico's van onveiligheid bij jonge kinderen.

Resultaat

Wegwijzer met kernvragen voor signalering en risicotaxatie, informatie over instrumenten en een signalenlijst.

Opleverdatum

1 juni 2013

Betrokken partijen

Vertegenwoordigers vanuit jeugdzorg, jeugdgezondheidszorg en medici.

Kwaliteitseisen

- Moet praktisch en bruikbaar zijn voor professionals die werken met de meldcode.
- Wordt ingebed in de implementatie van de meldcode door professionals.
- Is een invulling/aanvulling van stap 1 en 4 van de meldcode.
- Is geen nieuw signalering- of risicotaxatie-instrument.
- Professionals worden betrokken bij de totstandkoming van het eindproduct.

Kosten

Budgetreservering voor ontwikkeling van de wegwijzer is € 50.000,-.

Planning

- Mei 2013 afspraken met (nader te bepalen) koepels van beroepsorganisaties over implementatie van de wegwijzer binnen de meldcode.
- 1 juni 2013 oplevering van de wegwijzer.

B Stand van zaken

Bevindingen

De inhoud van de wegwijzer is gereed.

Borging

De borging van het gebruik van de wegwijzer door professionals ligt bij de koepels. Hierover worden afspraken gemaakt door het ministerie van VWS met de koepels van beroepsorganisaties.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

- De borging van de actie is noodzakelijk omdat de ontwikkelaars van instrumenten aangeven dat de (natuurlijke) bereidheid onder professionals om instrumenten te gaan gebruiken, vaak laag is.
- Datum van de oplevering van het eindresultaat is zes maanden vertraagd.

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 15

Aanscherpen van signalering- en risicotaxatieinstrumenten

C Achtergrondinformatie

- Het ministerie van VWS heeft begin 2012 een werkgroep van medewerkers van VWS, medici en vertegenwoordigers vanuit jeugdzorg en jeugdgezondheidszorg voor deze actie in het leven geroepen.
- De werkgroep heeft de oorspronkelijke opdracht anders ingevuld:
  - er is geen nieuw basisinstrument ontwikkeld voor signalering en risicotaxatie dat bruikbaar is voor alle beroepsgroepen, maar er zijn drie kernvragen bepaald die toepasbaar zijn op alle beroepsgroepen. Daarna volgt een verwijzing naar beroepsspecifieke instrumenten.
- Het ontwikkelen van een wegwijzer met kernvragen voor signalering en risicotaxatie en informatie over instrumenten is een aanvulling op de oorspronkelijke opdracht.
- De wegwijzer wordt door de werkgroep ontwikkeld met inzet van de deskundigheid van het Nederlands Jeugdinstituut en was eind 2012 gereed.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie van VWS

Documenten

- Rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid 'Over de fysieke veiligheid van het jonge kind' (januari 2011)
- TK 2010-2011, 31839, Nr.80
- Voortgangsbrief Jeugdzorg aan de Tweede Kamer, 7 juli 2011 (kenmerk j/gj-3067145)
- Startdocument werkgroepen versterking kinderveiligheid (VenJ & VWS, maart 2011)
- Plan van aanpak werkgroep aanscherpen signalerings- en risicotaxatieinstrumenten (2011)

Actie 16

Vergroten digitale alertheid bij professionals in jeugdzorg

A Algemene informatie

Actiehouder

Jeugdzorg Nederland

Probleem

Professionals die onderzoek doen naar kindermisbruik vragen onvoldoende door op het vastleggen van digitaal beeldmateriaal.

Doelstelling

Professionals vragen door op beeldmateriaal na misbruik.

Resultaat

Protocol van handelen voor het Advies en Meldpunt Kindermishandeling waarin het doorvragen op digitaal beeldmateriaal opgenomen is.

Opleverdatum

Juni 2013

Betrokken partijen

-

Kwaliteitseisen

- Het protocol is de werkwijze voor AMK's die op basis van overleg met de Bureaus Jeugdzorg wordt overeengekomen en aldus vastgesteld.
- Het protocol is een leidraad voor toetsing door de Inspectie Jeugdzorg.

Kosten

-

Planning

- April 2013 installeren werkgroep Jeugdzorg Nederland.
- Mei 2013 concept teksten protocol opstellen.
- Juni 2013 teksten voorleggen aan bestuurders en vaststelling protocol.

B Stand van zaken

Bevindingen

Actie is onderdeel van meerdere aanpassingen van het protocol.

Borging

Nog geen besluit genomen over de borging van het protocol in de uitvoering.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

- De Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (AMK) geven aan dat de afspraak niet een garantie is dat de waarheid naar voren komt. In het contact met ouders (en kinderen) is veelal sprake van ontkenning van seksueel misbruik.
- In welke mate draagt het protocol bij aan de gespreksvoering in de praktijk van professionals binnen Jeugdzorg.

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 16

Vergroten digitale alertheid bij professionals in jeugdzorg

C Achtergrondinformatie

- De Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (NRM) heeft in haar rapport Kinderpornografie van oktober 2011 geadviseerd om professionals alerter te maken op 'digitale signalen'. Dit houdt in dat bij vermoeden van kindermishandeling of seksueel kindermisbruik ook wordt gelet op de aanwezigheid van beeldmateriaal.
- VWS en Jeugdzorg Nederland hebben begin 2012 afspraken gemaakt over de vergroting van de digitale alertheid. Één van de afspraken houdt in dat tijdens de intake van een (potentieel) slachtoffer van seksueel kindermisbruik wordt gevraagd of er foto's en/of video's zijn gemaakt.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie VWS
- Medewerker Advies- en Meldpunt Kindermishandeling

Documenten

- Rapport over Kinderpornografie van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel (oktober 2011)
- TK 2011-2012, 31015, Nr. 68
- Barrièremodel Kinderporno; barrières en interventies ten behoeve van de aanpak kinderporno (politie; oktober 2011)

Actie 17

Verbeteren van informatieuitwisseling zorg en jeugdzorg

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Er wordt onvoldoende informatie gedeeld tussen professionals van de (met name) geestelijke gezondheidszorg en de jeugdzorg waardoor er niet altijd een goede inschatting kan worden gemaakt van de problematiek van en de veiligheidsrisico's voor het kind.

Doelstelling

Geen belemmeringen in informatie-uitwisseling tussen professionals jeugdzorg en (geestelijke) gezondheidszorg vanwege onduidelijkheid over wat mag worden uitgewisseld en hoe dit zorgvuldig dient te gebeuren.

Resultaat

Implementatieplan voor de samenwerkingsafspraken tussen de partijen over informatie-uitwisseling.

Opleverdatum

Juni 2013

Betrokken partijen

GGZ-NL, KNMG, Jeugdzorg Nederland, Interprovinciaal Overleg en de Raad voor de Kinderbescherming.

Kwaliteitseisen

- Afspraken moeten gedragen en geïmplementeerd worden door management en professionals van de betrokken organisaties.
- Er zijn juridische randvoorwaarden (beroepsgeheim, meldrecht, toestemmingsvereiste, meldcode) vanuit o.a. WGBO, Wet Big, Wjz, Wet verplichte meldcode en (toekomstige) herziening Kinderbeschermingswetgeving.

Kosten

-

Planning

- April 2013 regionale bijeenkomsten met betrokken partijen door de GGZ-NL. Op basis hiervan wordt het implementatieplan verder uitgewerkt en afgerond voor zowel de GGZ als andere sectoren van de gezondheidszorg.
- Juni 2013 implementatieplan gereed.

B Stand van zaken

Bevindingen

- Er zijn in 2012 samenwerkingsafspraken opgesteld door betrokken partijen.
- Eerste regionale bijeenkomsten hebben plaatsgevonden.

Borging

Nader te bepalen in juni 2013.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

- Er is zorg bij het ministerie van VWS over de uitvoerbaarheid van het samenwerkingsafsprakenmodel. Het veld ervaart blokkades zoals (vermeend) beroepsgeheim, het onderlinge vertrouwen en cultuurverschillen.
- Datum van de oplevering van het eindresultaat is zes maanden vertraagd.

Advies

In het implementatieplan expliciet aandacht besteden aan de uitvoerbaarheid van het samenwerkingsafsprakenmodel.

EXTRA INFORMATIE

Actie 17

Verbeteren van informatieuitwisseling zorg en jeugdzorg

C Achtergrondinformatie

- De medische sector is een belangrijke signaleerder van kindermishandeling. De informatie-uitwisseling tussen de jeugdzorg en medische sector moet beter. Relevante informatie moet tijdig gewisseld worden vanuit de medische sector. En vanuit jeugdzorg en de Raad voor de Kinderbescherming moet terugkoppeling plaatsvinden.
- In een werkgroep met zowel de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der Geneeskunst (KNMG), Geestelijke Gezondheidszorg Nederland (GGZ-NL), Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP), Vereniging Vertrouwensartsen Kindermishandeling (VVAK), Jeugdzorg Nederland, Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Raad voor de Kinderbescherming, onder roulerend voorzitterschap van de KNMG/NVvP is gewerkt aan een model voor samenwerkingsafspraken.
- In het model is onder andere geformuleerd waar medici wel en geen informatie over kunnen geven. Bijvoorbeeld wel over het ziektebeeld maar niet of een kind thuis veilig is.
- Dit model is in augustus 2012 akkoord bevonden door alle betrokken bestuurders.
- Het ministerie van VWS ziet toe op het proces van de werkgroep.
- De KNMG heeft een overkoepelende functie en kijkt hoe toepasbaar de afspraken zijn bij de beroepsgroepen.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van ministerie VWS

Documenten

- Rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid 'Over de fysieke veiligheid van het jonge kind' (januari 2011)
- TK 2010-2011, 31839, Nr.80
- Voortgangsbrief Jeugdzorg aan de Tweede Kamer, 7 juli 2011 (kenmerk j/gj-3067145)
- Startdocument werkgroepen versterking kinderveiligheid (VenJ en VWS, maart 2011)

Actie 18

Inzicht in forensisch-medische expertise

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Forensisch-medische expertise (FME) is nog onvoldoende ontsloten voor professionals in de jeugdzorg en de medische sector.

Doelstelling

Professionals uit de jeugdzorg en de medische sector moeten weten dat forensisch-medische expertise bestaat en het indien nodig inzetten bij vermoedens van fysieke kindermishandeling.

Resultaat

Een ketenbreed stroomschema, drie daarvan afgeleide stroomschema's per beroepsgroep (politie, huisartsen en de Raad voor de Kinderbescherming) en een sociale kaart, per landsdeel verschillend, met contactgegevens over FME.

Opleverdatum

December 2013

Betrokken partijen

Jeugdzorg, medische sector en strafrechtketen.

Kwaliteitseisen

- Draagvlak voor stroomschema en sociale kaart.
- Het stroomschema en de sociale kaart zijn overzichtelijk en toegankelijk voor professionals.

Kosten

Budget voor de inzet van een communicatiebureau.

Planning

- April 2013 ketenbreed stroomschema en drie afgeleide stroomschema's zijn opge maakt.
- Mei - september 2013 het invullen van de sociale kaart.
- September - december 2013 verspreiden van de producten binnen eigen beroepsgroep.
- Vanaf september 2013 zijn de beroepsgroepen zelf verantwoordelijk voor het gebruik van het stroomschema.

B Stand van zaken

Bevindingen

Het voorgenomen convenant voor het verwerken van het stroomschema in de eigen werkprocessen is eind 2012 niet afgesloten. Er zijn echter afspraken binnen de werkgroep gemaakt en elke beroepsgroep (politie, huisartsen en Raad voor de Kinderbescherming) stelt zijn eigen afgeleide stroomschema op.

Borging

Nader te bepalen.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 18

Inzicht in forensisch-medische expertise

C Achtergrondinformatie

- Door inzet van forensisch-medische expertise na signalering van letsel bij kinderen kan aangetoond worden of er sprake is van kindermishandeling.
- Het ministerie van VenJ heeft met VWS een werkgroep opgericht met deelnemers uit de medische beroepsgroepen, jeugdzorg, Raad voor de Kinderbescherming, politie en Openbaar Ministerie.
- Een onderzoek heeft het aanbod van de expertise in beeld gebracht, de potentiële vraag is niet goed bekend. Het onderzoeksrapport is aan de Tweede Kamer aangeboden, de reactie daarop is in een uitgebreide bijlage bij de Geweld in Afhankelijkheidsrelaties-brief gevoegd.
- Medio 2014 start een monitor door de ministeries van VenJ en van VWS naar de verhouding tussen vraag en aanbod van forensisch medische expertise, waarschijnlijk door middel van een steekproef.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie VenJ

Documenten

- Rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid 'Over de fysieke veiligheid van het jonge kind' (januari 2011)
- TK 2010-2011, 31839, Nr.80
- Voortgangsbrief Jeugdzorg aan de Tweede Kamer, 7 juli 2011 (kenmerk j/gj-3067145)
- Startdocument werkgroepen versterking kinderveiligheid (VenJ & VWS, maart 2011)
- Conceptstroomschema voor directeurenoverleg (maart 2012)

Actie 19

Aanpak kindermishandeling in curriculum stimuleren

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Professionals zijn onvoldoende opgeleid om te signaleren en te handelen bij signalen van geweld in afhankelijkheidsrelaties (waaronder kindermishandeling).

Doelstelling

Opleidingen stimuleren aandacht te besteden aan kindermishandeling binnen het curriculum.

Resultaat

Uitvoering van een plan van aanpak om de doelstelling te realiseren.

Opleverdatum

Loopt tot 2015

Betrokken partijen

Branche- en werkgeversorganisaties, organisaties die opleidingsprofielen opstellen en opleidingen.

Kwaliteitseisen

Nader te bepalen binnen de regiegroep (VWS, VenJ en SZW) en is afhankelijk van het plan van aanpak.

Kosten

Beschikbaar in 2013 € 450.000,-. In 2014 en 2015 is € 200.000,- beschikbaar.

Planning

- April 2013 vaststellen plan van aanpak. Exacte planning en (tussen)resultaten zijn onderdeel van plan van aanpak en worden hierin vastgesteld.
- Tot 2015 uitvoering plan van aanpak.

B Stand van zaken

Bevindingen

Plan van aanpak is in concept aanwezig en wordt nog aangepast. De eerste gedachten gaan uit naar:

- inventarisatie niet medische opleidingen;
- online kennisatelier met lesmateriaal, werkvormen, uitwisselingsmogelijkheden voor docenten;
- online campagne om docenten toe te leiden naar kennisatelier;
- GIA (geweld in afhankelijkheidsrelaties)-checklist voor opleidingen (wat moeten opleidingen minimaal bieden);
- expertmeeting niet-medische opleidingen;
- bijeenkomst (incl. medische opleidingen) voor uitwisseling en bespreking voortgang;
- vervolginventarisatie opleiding (incl. medische opleidingen).

Borging

Na vaststelling van plan van aanpak in april 2013 nader te bepalen.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

Gelet op de lange voorgeschiedenis van de actie ontbreekt de urgentie bij het ministerie.

Advies

Deze actie verdient de grootste prioriteit om voortgang mee te maken.

EXTRA INFORMATIE

Actie 19

Aanpak kindermishandeling in curriculum stimuleren

C Achtergrondinformatie

- Deze actie kent een lange historie; in een beleidsbrief uit 1990 is er al sprake van meer aandacht voor de aanpak van kindermishandeling in opleidingen.
- In verschillende gesprekken wordt het belang van professioneel kunnen handelen bij (vermoedens van) kindermishandeling beklemtoond.
- In 2007 heeft het Nederlands Jeugdinstituut (Nji) met subsidie van VWS een onderzoek uitgevoerd naar de aandacht voor kindermishandeling in curricula van relevante opleidingen voor medische beroepen.
- VWS heeft in 2010, vanuit een toezegging van toenmalig minister Rouvoet, een inventarisatie bij de basisopleidingen van medische professionals uitgevoerd.
- In 2011 is het onderzoek uit 2007 herhaald en uitgebreid met aandacht voor huiselijk geweld.
- In april 2012 hebben VWS en KNMG (Koninklijke Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der Geneeskunst) een expertmeeting georganiseerd met artsen en artsopleiders waarin de onderzoeksresultaten uit 2011 van het Nji werden besproken. Er is ook gediscussieerd over hoe professionals te leren handelen bij (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld verder kunnen verbeteren, met een vervolg expertmeeting in oktober 2012.
- Naar aanleiding van deze expertmeeting heeft de KNMG met VWS een werkgroep in het leven geroepen om de gewenste aanpassingen in de curricula in de medische opleidingen uit te werken.
- Door invoering Wet meldcode moeten professionals op de hoogte zijn van GIA. Dit maakt de noodzaak voor werkgevers, opleidingen en studenten om GIA op te nemen in curricula van initiële opleidingen groter.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van ministerie van VWS
- Medewerkers van het Nederlands Jeugdinstituut

MONITOR

Actie 20

Besluitvorming over werkwijze huisverbod bij kindermishandeling

---

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Onduidelijk of er behoefte is aan een werkwijze voor het inzetten van een huisverbod bij kindermishandeling.

Doelstelling

Duidelijkheid of er behoefte is aan een werkwijze.

Resultaat

Een besluit of er een werkwijze moet worden ontwikkeld voor ketenpartners hoe te handelen bij het opleggen van een huisverbod bij kindermishandeling.

Opleverdatum

Juni 2013

Betrokken partijen

Gemeente Rotterdam

Kwaliteitseisen

Besluitvorming wordt gebaseerd op de uitkomsten van een pilot in Rotterdam.

Kosten

Niet van toepassing.

Planning

- Juni 2013 besluitvorming door het ministerie van VenJ over ontwikkeling werkwijze.

B Stand van zaken

Bevindingen

Maart 2013 oplevering rapport pilot Rotterdam.

Borging

Niet van toepassing.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

Datum van de besluitvorming is zes maanden vertraagd.

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 20

Besluitvorming over werkwijze huisverbod bij kindermishandeling

C Achtergrondinformatie

- Het Rijk stimuleert gemeenten om het huisverbod – zo mogelijk – vaker toe te passen bij zaken van kindermishandeling
- Het tijdelijke huisverbod houdt in dat een pleger van huiselijk geweld in beginsel 10 dagen zijn of haar woning niet mag betreden. In die periode mag er ook geen contact worden opgenomen met partner en eventuele kinderen. Uit de procesevaluatie van de Wet tijdelijk huisverbod blijkt dat het tijdelijk huisverbod nauwelijks wordt ingezet in situaties waarin alleen het kind slachtoffer is van kindermishandeling.
- Het doel van de pilot in Rotterdam is om voordat er een mogelijk incident plaatsvindt een tijdelijk huisverbod op te leggen naar aanleiding van signalen en pre-screening. Binnen deze pilot zijn de volgende ketenpartners betrokken; politie, gemeenten, GGD en Jeugdzorg. Zij bespreken mogelijke signalen in een structureel overleg. De gemeente is de regisseur van het overleg.
- Gemeenten krijgen structureel middelen voor de uitvoering van het huisverbod. Daarnaast is eind 2011 eenmalig een bedrag van 1,2 miljoen euro via het gemeentefonds naar gemeenten overgeheveld. Dit bedrag is bedoeld voor de inzet van tijdelijk huisverbod in de jaren 2012 en 2013, waaronder ook voor kindermishandeling.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie van VenJ

Documenten

- Procesevaluatie Wet tijdelijk huisverbod (november 2010)
- Kamerbrief naar aanleiding van Aanpak huiselijk geweld (21 november 2011)
- Onderzoek regioplan; positie kinderen bij het huisverbod (november 2012)
- Huisverbod bij kindermishandeling (GGD Rotterdam- Rijnmond, april 2012)

MONITOR

Actie 21

Effectevaluatie tijdelijk huisverbod

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Er is onvoldoende inzicht in de effectiviteit van het tijdelijk huisverbod.

Doelstelling

Nagaan of en in hoeverre de Wet tijdelijk huisverbod bijdraagt aan een betere preventie en bestrijding van geweld in huiselijke kring.

Resultaat

Brief aan de Tweede Kamer met een beleidsreactie naar aanleiding van een onderzoek over het effect van de Wet tijdelijk huisverbod.

Opleverdatum

December 2014

Betrokken partijen

Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) en Regioplan.

Kwaliteitseisen

- Het onderzoek moet voldoen aan de kwaliteitseisen die gesteld worden aan het doen van wetenschappelijk onderbouwd onderzoek.
- De voortgang wordt gemonitord door een begeleidingscommissie.

Kosten

Budget is begroot.

Planning

- 1 juni 2011 – 1 juni 2013 uitvoering van het onderzoek.
- Medio 2013 onderzoeksrapport gereed.
- Medio 2014 beleidsreactie naar de Tweede Kamer.

B Stand van zaken

Bevindingen

Het onderzoek loopt volgens de begeleidingscommissie conform doel en planning.

Borging

Nader te bepalen na beleidsreactie eind 2014.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

De uitkomsten uit het onderzoek zijn beperkt bruikbaar voor kindermishandeling want de effectevaluatie kijkt niet specifiek naar kindermishandeling.

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 21

Effectevaluatie tijdelijk huisverbod

C Achtergrondinformatie

- Het tijdelijke huisverbod houdt in dat een pleger van huiselijk geweld in beginsel 10 dagen zijn of haar woning niet mag betreden. In die periode mag er ook geen contact worden opgenomen met partner en eventuele kinderen. Uit de procesevaluatie (november 2010) van de Wet tijdelijk huisverbod blijkt dat het tijdelijk huisverbod nauwelijks wordt ingezet in situaties waarin alleen het kind slachtoffer is van kindermishandeling.
- Het ministerie van VenJ heeft in de wetgeving opgenomen dat een procesevaluatie en een effectevaluatie van de Wet tijdelijk huisverbod plaatsvinden. Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) heeft van VenJ opdracht gekregen de effectevaluatie te begeleiden. Regioplan zal dit onderzoek uitvoeren.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie van VenJ

Documenten

- Procesevaluatie Wet tijdelijk huisverbod (november 2010)
- Kamerbrief naar aanleiding van Aanpak huiselijk geweld (21 november 2011)
- Onderzoek Regioplan; positie kinderen bij het huisverbod (november 2012)
- Huisverbod bij kindermishandeling (GGD Rotterdam- Rijnmond, april 2012)

MONITOR

Actie 22

Maatregel voor opgroeiondersteuning/ kinderbeschermingswetgeving

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Kinderen met relatief lichte problemen ontvangen nu geen gerichte kinderbeschermingsmaatregel, waardoor sommige kinderen tussen wal en schip dreigen te vallen.

Doelstelling

Er komt een effectiever aanbod van kinderbeschermingsmaatregelen. Naast de ondertoezichtstelling (eventueel met uithuisplaatsing) en gezagsbeëindiging komt er een lichtere en gerichte maatregel. Hierbij moet sprake zijn van een bedreiging van de ontwikkeling van het kind.

Resultaat

Nieuwe lichte en gerichte maatregel van opgroeiondersteuning.

Opleverdatum

Januari 2015 invoering maatregel/wetswijziging.

Betrokken partijen

Raad voor de Kinderbescherming, rechters en jeugdzorg.

Kwaliteitseisen

Nader te bepalen.

Kosten

In totaal wordt volgens de schatting van de ex ante toets, uitgaande van een gemiddeld scenario, ca. 60 miljoen extra aan kosten verwacht, waarvan ca. 30 miljoen voor de maatregel opgroeiondersteuning. Deze kosten worden veroorzaakt doordat er (o.a.) meer procescapaciteit is vereist bij de Raad voor de Kinderbescherming, rechters en jeugdzorg.

Planning

- Vóór het zomerreces 2013 behandeling wetsvoorstel in Eerste Kamer, uiteraard afhankelijk van planning Eerste Kamer.
- Januari 2015 invoering wetgeving.

B Stand van zaken

Bevindingen

In de praktijk zal moeten blijken hoe de kinderrechter gaat oordelen bij een verzoek om een lichte maatregel en voor welk type zaken dit geschikt zal blijken te zijn. Het ex ante onderzoek heeft inzichtelijk gemaakt dat in de uitvoering uiteenlopende mogelijkheden worden gezien voor deze maatregel.

Borging

Nader te bepalen.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

- Voorafgaand aan de parlementaire behandeling heeft er geen afstemming met het veld over deze maatregel plaatsgevonden. Bij de overige bepalingen van het wetsvoorstel heeft deze afstemming wel plaatsgevonden. Wijzigingen zijn in beginsel niet mogelijk. De praktijk moet uitwijzen hoe de maatregel wordt ingezet en hoe effectief dit is.
- Kosten van de maatregel kunnen alleen gebaseerd worden op basis van de inschattingen van experts, niet op grond van pilots. De mogelijke baten kunnen daarmee alleen achteraf vastgesteld worden.
- De wens vanuit de politiek is om de maatregel van netwerkberaad (Eigen Kracht conferenties) al begin 2014 mogelijk te maken. Onderzoek naar de effectiviteit van deze maatregel in relatie tot de een kinderbeschermingsmaatregel is nog niet eenduidig.

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 22

Maatregel voor opgroeiondersteuning/ kinderbeschermingswetgeving

C Achtergrondinformatie

- De afgelopen jaren is geprobeerd met een wetwijziging om bij 'lichtere' problemen binnen een gezin hulp te kunnen bieden. De mogelijkheid om de ondertoezichtstelling al in stelling te brengen door een (eenvoudige) herformulering ('ook voor lichtere problemen') is door amendering niet in het wetsvoorstel opgenomen. In plaats daarvan is de maatregel van opgroeiondersteuning gekomen. De wet is aangenomen door de Tweede Kamer. In het wetsvoorstel waarin de maatregelen voor kinderbescherming worden herzien, komen verschillende voorstellen aan bod:
  - Het belang van het kind vormt de eerste overweging bij beslissingen;
  - Voor relatief lichte problemen is een nieuwe lichte en gerichte kinderbeschermingsmaatregel in het wetsvoorstel opgenomen, de maatregel van opgroeiondersteuning;
  - De maatregelen van ontheffing en ontzetting uit het ouderlijke gezag worden vervangen door één kinderbeschermingsmaatregel. De instemming van de ouder met de beëindiging van het ouderlijke gezag is niet langer vereist;
  - Er wordt verduidelijkt welke organisatie bevoegd is om een verzoekschrift in te dienen voor een kinderbeschermingsmaatregel zoals beperking of beëindiging van het gezag van ouders of voogden (dit stimuleert de ketenafstemming);
  - Bureau Jeugdzorg zal zowel over de uitvoering van de ondertoezichtstellingen als over de uitoefening van de voogdij verantwoording afleggen aan de Raad voor de Kinderbescherming;
  - Pleegouders krijgen een 'blokkaderecht' bij een ondertoezichtstelling.

D Binnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van VenJ

Documenten

- Wetsvoorstel 'herziening beschermingsmaatregelen' (origineel 2009)
- Memorie van toelichting wetsvoorstel 2009
- Wetsvoorstel inclusief amendementen (maart 2011)

Actie 23

Intensiveren opsporingsonderzoek

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Er komen veel zaken van geweld in huiselijke kring in beeld bij de politie, maar het blijkt moeilijk om deze zaken – wegens gebrek aan bewijs – verder het strafrecht in te krijgen.

Doelstelling

Er worden meer zaken strafrechtelijk behandeld en voorgelegd aan het Openbaar Ministerie en berecht via het rechtssysteem.

Resultaat

Verbetervoorstellen voor het opsporings- en vervolproces.

Opleverdatum

Januari 2014

Betrokken partijen

OM, Politie en Reclassering.

Kwaliteitseisen

- De verbetervoorstellen zijn concreet uitgewerkt.
- Het verbetervoorstel is budgetneutraal.

Kosten

Er is geen nieuw (extra)budget beschikbaar.

Planning

Eind maart 2013 geeft de werkgroep aan welke verbetervoorstellen mogelijk zijn.

B Stand van zaken

Bevindingen

Het voornemen tot een bestuurlijk akkoord is geannuleerd omdat de eerste versie van verbetervoorstellen niet concreet genoeg was.

Borging

Nader te bepalen.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

- Datum van de oplevering van het eindresultaat is ruim één jaar opgeschoven.
- Voor daadwerkelijke verbeteringen is voldoende budget vereist.

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 23

Intensiveren opsporingsonderzoek

C Achtergrondinformatie

- Het terugdringen van geweld in huiselijke kring is een belangrijke doelstelling van het Kabinet. Deze actie komt voort uit het feit dat er te weinig verdachten in een strafrechtelijke procedure komen.
- Het ministerie van VenJ streeft naar een verbeterde bewijsvoering en dossiervorming in zaken van geweld in huiselijke kring en van kindermishandeling in het bijzonder.
- De informatie-uitwisseling tussen het OM en politie bij het opbouwen van een dossier is niet optimaal. Het OM stuurt onvolledige dossiers terug naar de politie. De mogelijkheid voor de politie om verder gericht onderzoek te doen (en het dossier volledig te maken voor vervolging) is door het verstrijken van tijd minder geworden (blauwe plekken zijn verdwenen).
- Vertegenwoordigers van VenJ, politie, OM en de Reclassering hebben vanaf het voorjaar 2012 in een werkgroep verbetervoorstellen ontwikkeld voor het verbeteren van het opsporingsonderzoek.
- De opdracht aan de werkgroep luidt:
'Ontwerp een voorstel voor verbeteringen van het opsporing- en vervolgproces bij zaken van geweld in huiselijke kring en in het bijzonder voor zaken waar kinderen in betrokken zijn als slachtoffer dan wel als getuige van geweld in huiselijke kring.'
- Het verbeterplan van de werkgroep richtte zich op:
  - opsporing en vervolging;
  - de verkenning van mogelijkheden in de fase van opsporingsonderzoek (forensisch-medisch onderzoek, intensiever buurtonderzoek en meer getuigenverhoor);
  - de verkenning van mogelijkheden over de inzet van dadergerichte hulp;
  - verkenning van mogelijkheden in verbeterde ketensamenwerking;
  - voorstellen doen binnen de beschikbare capaciteit voor geweld in huiselijke kring;
  - het aanbrengen van gradaties in de zaken van geweld in huiselijke kring;
  - de uitkomsten van de werkgroep worden verankerd in de Aanwijzing voor geweld in afhankelijkheidsrelaties van het OM.
- In juni 2012 heeft het ministerie van VenJ een bijeenkomst georganiseerd met uitvoerende professionals van de betrokken partijen waarin de verbetervoorstellen zijn besproken.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie van VenJ
- Medewerker Openbaar Ministerie
- Medewerkers politie
- Medewerker Reclassering Nederland

Documenten

- Startnotitie werkgroep (april 2012)
- TK 2011-2012, 28345, Nr. 116

Actie 24

Pilots Signs of Safety

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Beperkt inzicht in effectiviteit van Signs of Safety binnen de jeugdbescherming.

Doelstelling

Inzicht in toegevoegde waarde van Signs of Safety voor de jeugdbescherming opdoen.

Resultaat

Rapportages van zeven pilots die meer inzicht geven in en kennis opleveren van het toepassen van o.a. Signs of Safety binnen de jeugdbescherming.

Opleverdatum

1 april 2014

Betrokken partijen

Willem Schrikker Groep (WSG), Bureaus Jeugdzorg Drenthe, Flevoland, Gelderland, Overijssel, en Utrecht.

Kwaliteitseisen

De kwaliteit voor de pilot van de WSG is geborgd met een wetenschappelijke begeleidingscommissie.

Kosten

- Vanuit VenJ is er voor de pilot van de Willem Schrikker Groep in totaal 2,3 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het jaar 2012 en 2013.
- Voor de overige zes pilots is in totaal € 720.000,- beschikbaar gesteld vanuit het ministerie van VenJ. (€ 120.000,- per pilot).

Planning

- Juni 2013 landelijke conferentie (kennis delen).
- December 2013 landelijke conferentie (kennis delen).
- 31 december 2013 einde looptijd van de pilots.
- 1 april 2014 rapportage van de pilots.

B Stand van zaken

Bevindingen

- De gezinsvoogden worden binnen de pilots getraind in o.a. Signs of Safety.
- De pilot bij de Willem Schrikker Groep (WSG) is in 2012 gestart en loopt tot december 2013.
- In november 2012 zijn de overige zes pilots gestart en lopen tot december 2013.
- In maart 2013 heeft een landelijke conferentie plaatsgevonden voor Bureaus Jeugdzorg, gemeenten en provincies met het doel om kennis te delen over o.a. Signs of Safety.

Borging

Nader te bepalen afhankelijk van de eindrapportage in 2014.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

Nog geen duidelijkheid over het vervolg na de eindrapportage in 2014.

Advies

Bepaal wat er met de opgedane kennis over de effectiviteit van Signs of Safety wordt gedaan.

EXTRA INFORMATIE

Actie 24

Pilots Signs of Safety

C Achtergrondinformatie

- Deze actie is onderdeel van de actie 'Inzet van Signs of Safety in de keten stimuleren en resultaten inventariseren' uit het Actieplan Kinderen veilig. In de pilots wordt gewerkt aan het verrijken van de zogenaamde Deltamethode. Dit zou moeten leiden tot beter en effectiever handelen van professionals. Bijkomend gevolg zou kunnen zijn dat de duur van ondertoezichtstelling wordt verkort en het aantal uithuisplaatsingen wordt verminderd.
- Binnen de Bureaus Jeugdzorg wordt sinds 2002 gewerkt met de Deltamethode Gezinsvoogdij. Het gebruik van de methode heeft volgens wetenschappelijk onderzoek (Kohnstamm Instituut 2010) een positief effect op de duur van de ondertoezichtstelling en de kans op uithuisplaatsing en de duur daarvan. Indien de Deltamethode goed wordt uitgevoerd kan de duur van een ondertoezichtstelling worden verkort met 8 maanden naar 3,1 jaar, de kans op uithuisplaatsing halveren en de uithuisplaatsing afnemen met 14 maanden.
- In de pilot van de WSG wordt de Deltamethode verbreed en verrijkt met onder andere:
  - aandacht voor de houdingsaspecten van gezinsvoogden;
  - borging van professionalisering;
  - de inzet van netwerkberaden;
  - het gebruik van Signs of Safety;
  - gezinsbegeleiding in een vrijwillig kader door één medewerker.
- De in Australië ontwikkelde benadering Signs of Safety wordt door diverse partijen als een succesvolle benadering beschouwd van gezinnen waar kindermishandeling voorkomt. Het doel van de benadering Signs of Safety is om samen met de ouders een afdwingbaar en controleerbaar veiligheidsplan voor het kind op te stellen. De positie van het slachtoffer wordt versterkt doordat het eigen netwerk rond het kind wordt ingeschakeld. Verder ligt de nadruk op het benutten van de sterke punten in de omgeving van het kind.

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerkers van het ministerie van VenJ

Documenten

- Brochure Signs of Safety (Timmer & Rozeboom)
- Implementatie en doelmatigheid van de Deltamethode Gezinsvoogdij (Universiteit van Amsterdam, 2010)
- Project Doorontwikkeling Delta – Willem Schrikker Groep (26 oktober 2011)
- Kader beoordeling 'vliegwiel' projecten (VenJ, november 2011)
- Meerjarenoverzicht businesscase vliegwiel inclusief toelichting (VenJ, maart 2012)
- Kwantitatieve monitor doorontwikkeling Delta (van Montfoort, mei 2012)

Actie 25

Hulpaanbod slachtoffers inventariseren en verspreiden

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Gemeenten hebben onvoldoende inzicht in het hulpaanbod voor slachtoffers van seksueel misbruik.

Doelstelling

Gemeenten zijn op de hoogte van het hulpaanbod.

Resultaat

Overzicht van het hulpaanbod.

Opleverdatum

Nader te bepalen.

Betrokken partijen

Gemeenten

Kwaliteitseisen

Resultaat en actie zijn afgestemd met andere acties op het gebied van seksueel misbruik door het Rijk (zoals acties n.a.v. de aanbevelingen van de commissie-Samson).

Kosten

-

Planning

- April 2013 afstemming met andere acties van het Rijk.
- Juni 2013 besluitvorming over de te nemen acties.

B Stand van zaken

Bevindingen

De actie is nog niet gestart.

Borging

-

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

Er zijn nog geen start- en opleverdata vastgesteld voor de uitvoering van de actie.

Advies

-

EXTRA INFORMATIE

Actie 25

Hulpaanbod slachtoffers inventariseren en verspreiden

C Achtergrondinformatie

- Slachtoffers van seksueel kindermisbruik en kinderpornografie moeten adequate hulp krijgen. Dat er beeldmateriaal is gemaakt kan een extra trauma zijn voor de slachtoffers. De Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (NRM) benadrukt de traumatiserende werking als beeldmateriaal niet verdwijnt.
- In Amsterdam is in 2011 door een zedenzaak ervaring opgedaan met de behandeling en nazorg van slachtoffers van kinderpornografie

---

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerkers van ministerie VWS

Documenten

- Rapport over Kinderpornografie van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel (oktober 2011)
- TK 2011-2012, 31015, Nr. 68

Colofon

De Monitor Actieplan Kinderen veilig 2012-2016, mei 2013, is een uitgave van de Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik

Uitvoering Management en Organisatie Advies,
organisatieadviesbureau van en voor het Rijk
Vormgeving Studio Tint, Den Haag

Den Haag, mei 2013

Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik
Bezoekadres:
Lange Voorhout 13
2514 EA Den Haag

Telefoon (070) 376 58 30
E-mail info@tfkinderenveilig.nl
Website www.taskforcekinderenveilig.nl

Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik.

Aan de totstandkoming van deze publicatie is de grootst mogelijke zorg besteed. De Taskforce kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele onjuistheden, noch kunnen aan de inhoud rechten worden ontleend.

